

24/09/2008

LA XIFRA

"L'única manera que ens queda perquè s'acabin les preses de pèl és pujar-nos tots al TGV"

Carles Boix

Deixem d'enganyar-nos els uns als altres. Una negociació en matèria financera sense fer servir cap número és com fer pa sense llevat: bo per a celebrar missa però inútil per a guanyar una batalla política. Els nostres màxims representants polítics tenen l'obligació de fer pública la xifra que correspon a les disposicions estatutàries aprovades per les Corts estatals i ratificades pels catalans. I tenen l'obligació de fer que el govern espanyol les compleixi. Els pactes i les lleis es fan per a complir-les. Trencar-les és trencar l'Estat de Dret. I trencar l'Estat de Dret vol dir optar per la via fatal de l'argentinització de la política espanyola (i catalana). Polítics i opinadors criden, a tort i a dret, a ser responsables davant de la crisi econòmica que es congria. Però, saben què? La millor política econòmica a fer (per créixer, s'entén) és complir la paraula donada. O és que potser aquells senyors es pensen què encara no hem entès en què rau la diferència entre Suïssa i una qualsevol ex colònia espanyola?

Asseguren, sobretot des de la Generalitat, que publicar la xifra d'euros necessària per a arribar a un acord equivaldria a destapar l'estratègia catalana i, per tant, a lligar-se de mans i peus en la negociació amb els sants mi (nis)teris espanyols. En això darrer els dono tota la raó. I afegeixo: és per això mateix que cal dir-la, la xifra. Vist el panorama, l'única manera que ens queda perquè s'acabin les preses de pèl és pujar-nos tots al TGV (vull dir, pujar-hi els nostres representats) lligats de mans i peus i fer via fins a l'estació d'Atocha amb un xifra al front, dibuixada amb lletra neta i rodoneta. A l'hora de vendre's una casa o un cotxe, tot home de bé anuncia, amb la veu més ferma possible, i amb les raons més polides possibles, la xifra que espera del comprador. O és que vostès i el seu API surten a caçar compradors sense anunciar un preu de venda? Els catalans tenim la reputació, potser ben merescuda, de ser uns faves (per no fer servir altres paraules que vaig tenir el gust de conèixer fent la gloriosa mili). Però, tan faves? Tanta por tenim que ni volem aclarir què ens pertoca d'acord al document que vam signar fa ben poquet?

M'imagino que aquesta negativa a posar sobre la taula els diners que ens deuen vé d'una prudència excessiva (apresa en uns llibretons sobre com ser catalanistes i autonomistes que ja han passat de moda) o potser d'una falta de capacitat negociadora (que es podria arreglar fàcilment fent un curset en un dels "executive programs" d'una de les escoles de negocis prestigioses que corren per Barcelona). I m'ho imagino o prefereixo imaginar-m'ho perquè la interpretació alternativa és tan malèvola i depriment que ni la vull creure ni, ara per ara, la podria subscriure.

Aquesta interpretació aniria, més o menys, així. Per fer veure que defensen el país i que faran que Madrid compleixi la llei, per guanyar una reputació catalanista que tots havíem començat a posar en entredit, a l'estiu els nostres governants van decidir treure pit i ens van dir que estaven disposats a tot. A trencar el joc. A votar en contra. A deixar l'Estat amb el cul a l'aire. O almenys ho van insinuar. Venint d'on veníem tots, l'estratègia va agafar empenta. La gent els va seguir amb un cert interès. Potser amb una certa admiració. Uns van dir, quina gent, per fi, home, això sí que és tenir pebrots! Altres van reaccionar, Bé, ara va de debò! Ara sí que anirem tots plegats! I un llarg i tediós etcètera del mateix estil.

Ara bé, un cop aixecats els ànims i recuperada la confiança, una mica pansida, dels catalans, els mateixos polítics ara estarien a punt d'anunciar l'acord amb el govern central, això sí, després d'haver generat una tardor calenta (amb un escalfament propi de país de poca empenta, és a dir, d'un escalfament basat en declaracions creuades, fronts suats i ultimàtums abundants). I ho farien amb l'honor salvat: anunciant l'assoliment d'aquella xifra màgica que ens convé a tots, aquella que no ens volien dir i que ara tocaria proclamar amb tota la fanfàrria possible.

Perquè era, evidentment, la que volien, la que farà que el país creixi, la que ens corresponia per llei i per justícia, d'acord amb l'Estatut i amb les aspiracions dels pares patris que el van redactar.

És clar que aleshores nosaltres ens hauríem de demanar un cop més si no ha estat teatre tot el que veiem i suportem? Això sí, un teatre decent, subtil, actuat amb passions força convincents. Però teatre al capdavant. La qual cosa ens porta a fer una pregunta evident: si la xifra que volien és la que anunciaran, per què no l'anuncien ja abans i ens estalvien el risc d'una taquicàrdia? (No em facin dir un atac de cor perquè jo els reservo, els atacs de cor, per coses més grosses, com els prop de 200.000 milions d'euros que el govern americà ha desembutxacat ja en pocs dies.) I és que tot plegat el que veig s'assembla massa al joc que fem sovint a casa o al cotxe amb els nanos petits. La meva dona es pensa un número, de l'1 al 20, i el primer que l'encerta, guanya. I, per suposat, sentint-los i coneixent-los, sempre acabo preguntant-me: és la xifra que ha endevinat el petit la que tenia la seva mare al cap o l'ha canviat simplement per a deixar-lo guanyar? Vostès ja m'entenen.

Ara per ara m'estimo més creure que l'origen del pecat d'omissió numèrica dels nostres polítics es troba en la seva prudència (aquest seny devastador que fem servir a casa nostra) o en la seva mandra (sempre he cregut que el nostre clima és massa bo). Per què si decidís acceptar l'altra possibilitat, la de ser víctimes d'una manipulació conscient, de maniobres purament estratègiques, hauria de passar de la perplexitat, aquesta categoria sociològica en què s'ha instal·lat la majoria de la població catalana, a la indignació més fonda.

La manca de confiança en els nostres polítics comença a ser tan gran que, de moment, només queda una solució: fer que les institucions socials i econòmiques catalanes es converteixin en els garants i guardians d'un processos, com el de la negociació financera o com el de la interpretació de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, que ara tot just comencen i que només produeixen picabaralles parlamentàries permanents.

Tot i que de manera tímida, això és exactament el que ha començat a passar. A començaments de l'estiu, la Cambra de Comerç, fent un gest interessant, va decidir posar fil a l'agulla i va xifrar la quantitat a obtenir del govern central en una forquilla de 3.500 a 3.800 milions d'euros.

El govern central, després de fer-se el sord durant un parell de mesos, ha contestar posant sobre la taula una xifra ben curiosa, 1.794 milions. Des d'un punt de vista estatutari i financer, el numeret és arbitrari i, per tant, absurd. Des d'un punt de vista polític, és un gest molt estudiat: la meitat de la xifra de la Cambra menys 29 milionets (la meitat exacta de la forquilla de la Cambra serien 1.825 milions). Una rebaixa ridícula per deixar ben clar qui mana.

És una pena que la Cambra hagi decidit acceptar l'oferta de Solbes com a bona immediatament. Les institucions econòmiques han de posar la seva 'expertise' al servei del país. I, per tant, desdir-se de la xifra proposada ara fa tres mesos és fer el paperina fins al punt de fer-nos concloure que el seu número inicial era tan arbitrari com el que ara vé de Madrid. És clar que, amb el país tan petit que tenim, un comença a sospitar si la decisió de beneir la proposta Solbes no l'havien ja pactat els nostres representats empresarials amb les autoritats polítiques ... Prefereixo, però, no tirar per aquesta drecera perquè acabaria sospitant que la xifra dels 3.500 milions anunciada ara fa tres mesos per una institució econòmica també venia pactada. I aleshores no em quedaria ni el consol de pensar que el país pot arribar a tenir un conjunt de persones independents que ens poden finalment empènyer cap a la sobirania real.